

Sygn. akt **XS 56/22**

## POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie X Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Wróblewska (spr.)

Sędziowie: Wanda Jankowska – Bebeszko

Leszek Parzyszek

w sprawie skargi wniesionej przez skarżącego M. K. (1)

na przewlekłość postępowania sądowego toczącego się przed Sądem Rejonowym w Pruszkowie w sprawie o sygn. akt II K 1277/21

na podstawie art. 2 ust. 1 i ust. 2, art. 12 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 75 z późn. zm.)

### **postanawia:**

1. stwierdzić, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Pruszkowie pod sygn. akt II K 177/21 nastąpiła przewlekłość;
2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pruszkowie na rzecz skarżącego M. K. (1) kwotę 2000 (dwóch tysięcy) złotych;
3. kosztami postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.

## UZASADNIENIE

Przedmiotowa skarga w zakresie, w jakim zarzuca przewlekłość w postępowaniu Sądu Rejonowego jest zasadna.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy, reguluje ona zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu. Stosownie do art. 2 ustawy, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (ust. 1), przy czym dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (ust. 2). Oznacza to, iż celem skargi na przewlekłość w toku postępowania jest przeciwdziałanie trwającej przewlekłości, zaś jej funkcją przede wszystkim wymuszenie nadania sprawie odpowiedniego, sprawnego biegu procesowego. Służy temu zarówno samo stwierdzenie wystąpienia przewlekłości w postępowaniu (art. 12 ust. 2 ustawy), jak i możliwość zalecenia podjęcia przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie (art. 12 ust. 3 ustawy).

Analiza akt wskazuje, że dniu 8 sierpnia 2021 r. do Sądu Rejonowego w Pruszkowie wpłynął prywatny akt oskarżenia autorstwa M. K. (1). Dnia 10 sierpnia 2021 r. został wylosowany sędzia referent, który w dniu 25 sierpnia 2021 r. złożył oświadczenie o wyłączeniu go od rozpoznawania przedmiotowej sprawy. W dniu 26 sierpnia 2021 r. został wylosowany skład sądu, który miał orzec w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego. Postanowieniem z dnia 26

sierpnia 2021 r. Sąd Rejonowy w Pruszkowie wyłączył od rozpoznania sprawy SSR J. Sokoła. W następnym dniu wylosowano kolejnego sędziego referenta. Ten z kolei zarządzeniem z dnia 31 sierpnia 2021 r. zwrócił się do AŚ w Ł. o udzielenie informacji dotyczących stanu majątkowego M. K.. W dniu 13 września 2021 r. wpłynęła odpowiedź z AŚ w Ł.. Zarządzeniem z dnia 29 maja 2022 r. wyznaczono na dzień 24 czerwca 2022 r., termin posiedzenia w przedmiocie umorzenia postępowania. Postanowieniem z dnia 27 maja 2022 r. Sąd Rejonowy w Pruszkowie zwolnił oskarżyciela prywatnego M. K. w całości od obowiązku uiszczania zryczałtowanej równowartości wydatków w kwocie 300 zł.

Należy wskazać, że art. 2 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Tymczasem w sprawie, której dotyczy skarga czas między wniesieniem prywatnego aktu oskarżenia a dniem sporządzenia rozpoznawanej skargi wynosi 8 miesięcy. W ocenie Sądu Okręgowego o nie można w tej sytuacji uznać, że w dniu sporządzenia skargi wystąpiła przewlekłość postępowania przed Sądem Rejonowym (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 maja 2005 r., III SPP 78/05, postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2005 r., III SPP 34/05, postanowienie Sądu Najwyższego z 22 marca 2005 r., III SPP 52/05).

Sądowi Okręgowemu rozpoznającemu przedmiotową sprawę znane są orzeczenia, w których przyjmuje się, że kilkumiesięczny okres wyczekiwania na wyznaczenie terminu rozprawy mieści się w pojęciu rozsądnego terminu, w którym sprawa może oczekiwać na jej rozpoznanie pośród innych spraw wniesionych do konkretnego sądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lutego 2006 r., III SPP 7/06, z 18 października 2007 r., III SPP 40/07, z 25 listopada 2014 r., III SPP 229/14, z 21 lipca 2015 r., III SPP 14/15). Ustawa z 17 czerwca 2004 r. o skardze na przewlekłość nie określa bowiem, jaki okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy należy uznać za nieuzasadnioną zwłokę. Zasadniczo za przewlekłe uznaje się postępowanie, w którym w nie wyznaczono terminu rozprawy przez ponad 12 miesięcy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05, z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, z 25 listopada 2014 r., III SPP 229/14, z 18 maja 2016 r., III SPP 53/16, z 6 października 2016 r., III SPP 59/16, LEX nr 2166386; z 22 marca 2017 r., III SPP 11/17).

W ocenie Sądu Okręgowego nie jest do końca zrozumiałe, z jakich powodów termin posiedzenia nie został wyznaczony po tym jak sędzia referent uzyskał niezbędne informacje o stanie majątkowym oskarżyciela prywatnego. Ten powinien zostać wyznaczony w możliwie krótkim terminie. Upływ 8 miesięcy (okres od wpłynięcia aktu oskarżenia do dnia wniesienia skargi) jest niewątpliwie przekroczeniem rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie i spełnia warunki przewlekłości, tym bardziej, że w sprawie wyznaczono posiedzenie, a nie rozprawę. Wskazać też należy, że co prawda na dzień rozpoznawania przedmiotowej skargi w Sądzie Rejonowym w Pruszkowie wyznaczono już posiedzenie w przedmiocie umorzenia postępowania, niemniej jednak miało to już miejsce po złożeniu skargi na przewlekłość postępowania, a zatem przyjmując można, że gdyby nie skarga, nie podjęto by żadnych czynności w sprawie.

O przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, lecz są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15). Tymczasem analiza akt sprawy wskazuje, że od dnia wpłynięcia prywatnego aktu oskarżenia, w sprawie były podejmowane czynności, które dotyczyły zarówno wyznaczenia sędziego referenta, czy też rozpoznania wniosku o zwolnienie autora aktu oskarżenia od ponoszenia zryczałtowanych wydatków (poprzez ustalenie jego rzeczywistej sytuacji majątkowej), z tym że ostatnia czynność ze strony sądu miała miejsce w dniu 13 września 2021 r., po tej dacie do dnia wydania zarządzenia o wyznaczeniu posiedzenia nie były podejmowane żadne czynności zmierzające do rozstrzygnięcia sprawy.

Uwzględniając skargę na przewlekłość postępowania przygotowawczego, Sąd Okręgowy miał obowiązek rozstrzygnąć wniosek skarżącego o zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej. Sąd uznał jednak, po rozważeniu wszystkich okoliczności, za właściwe przyznanie kwoty w wysokości 2000 zł. Przyznając kwotę w takiej wysokości, Sąd Okręgowy miał na względzie wskazane powyżej powody wystąpienia przewlekłości postępowania (zaniechanie czynności), przedmiot sprawy (nieskomplikowanej dowodowo, co powinno wpływać na sprawność postępowania) oraz to,

że sprawa ma znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się do wydłużenia czasu trwania postępowania. Sąd okręgowy nie znalazł jednak podstawy do uznania, że zachodziły w sprawie szczególne okoliczności, których stwierdzenie jest wymagane przez art. 12 ust. 4 ustawy do przyznania kwoty większej niż minimalna.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w sentencji.